

Βασίλης Χατζηπαναγής - Ο μάγος της μπάλας

Ξημερώματα Σαββάτου 22 Νοεμβρίου 1975. Για πρώτη φορά πατάει το πόδια του σε ελληνικό έδαφος, ο ποδοσφαιριστής που αναγνωρίστηκε από το σύνολο σχεδόν των Ελλήνων ποδοσφαιρόφιλων, ανεξαρτήτως συλλογικής προτίμησης, ως μεγαλύτερος Έλληνας ποδοσφαιριστής που αγωνίστηκε ποτέ στα γήπεδα της Ελλάδος: Ο Βασίλης Χατζηπαναγής. Στις 2.00 το πρωί στο Σιδηροδρομικό Σταθμό Θεσσαλονίκης ακούστηκε για πρώτη φορά το: «Βασίλη καλωσόρισες»...

Ο Βασίλης Χατζηπαναγής, γόνος ελληνικής οικογένειας της -τότε- Σοβιετικής Ένωσης, κατέπληξε τους Έλληνες φιλάθλους με την απaráμιλλη τεχνική του, τις δεκαετίες του 70 και του 80. Οι φίλαθλοι μάλιστα, πολλές φορές, ανεξάρτητα με τη συλλογική τους προτίμηση, γέμιζαν τα γήπεδα ακόμη και σε σχετικά αδιάφορα εντός και εκτός έδρας παιχνίδια της ομάδας του, του Ηρακλή, μόνο και μόνο για να απολαύσουν τις περίτεχνες ενέργειές του. Ο «Βάσια» (Βασίλης στα ρωσικά) «κέρδισε» το προσωνύμιο «Νουρέγιεφ», με το οποίο δημοσιογράφοι και φίλαθλοι εξήραν το βιρτουόζικο στιλ του. Χαρακτηρίστηκε (φυσικά καθ' υπερβολήν) ως ο μοναδικός παίκτης στον κόσμο που μπορούσε να ντριπλάρει ακόμα και τον εαυτό του, ή που μπορούσε να ντριπλάρει και μέσα σε τηλεφωνικό θάλαμο. Ο αδιαμφισβήτητα θεαματικότερος ποδοσφαιριστής που έχει αγωνιστεί ποτέ στα ποδοσφαιρικά γήπεδα της Ελλάδας αγωνίστηκε σχεδόν σε όλη την καριέρα του στον «Γηραιό» και αγαπήθηκε όσο λίγοι, όχι μόνο από τους φίλους του συλλόγου του. Ο Χατζηπαναγής ήταν ο μοναδικός ίσως Έλληνας ποδοσφαιριστής, που κέρδισε (επάξια) τον σεβασμό και τον θαυμασμό, ακόμα κι αυτών των «σκληροπυρηνικών» οπαδών των ελληνικών συλλόγων.

Ο Βασίλης Χατζηπαναγής γεννήθηκε στις 26 Οκτωβρίου 1954 στην Τασκένδη της Σοβιετικής Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας του Ουζμπεκιστάν, από Έλληνες γονείς, οι οποίοι βρέθηκαν εκεί ως πολιτικοί πρόσφυγες. Πρωτόπαιξε ποδόσφαιρο στη Δυναμό Τασκένδης σε ηλικία δώδεκα ετών. Πέρασε από όλα τα τμήματα υποδομής του Συλλόγου (Παιδικό, Εφηβικό Α', Εφηβικό Β', Νεολαίας και Ανδρών). Πήρε μέρος ακόμη σε δύο Πανερωσιακά πρωταθλήματα Παίδων που διεξήχθησαν για την ανεύρεση ταλέντων. Φοίτησε για επτά μήνες στην Ποδοσφαιρική Σχολή Νεολαίας και με την έναρξη της ποδοσφαιρικής περιόδου του 1972 εντάχθηκε στο δυναμικό της Παχτακόρ Τασκένδης, η οποία ήταν η ομάδα των βαμβακοπαραγωγών και μια

από τις πιο πλούσιες ομάδες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης. Οι υπεύθυνοι του συλλόγου διέκριναν αμέσως την «φλέβα χρυσού» που χτύπησαν, υπήρχε όμως ένα πρόβλημα. Για να παίξει ο 17χρονος Βασίλης Χατζηπαναγής στο πρωτάθλημα της Σοβιετικής Ένωσης, θα έπρεπε να λάβει πρώτα την σοβιετική υπηκοότητα. Έτσι, μετά από αρκετές πιέσεις, οι γονείς του Χατζηπαναγής, έδωσαν την έγκριση για την ικανοποίηση του αιτήματος. Ο Χατζηπαναγής αγωνίστηκε με τα χρώματα της Παχτακόρ μέχρι το 1975. Σε ηλικία λοιπόν, των 17 ετών έκανε το ντεμπούτο του στο πρωτάθλημα και σύντομα κλήθηκε και στην εθνική ομάδα της Σοβιετικής Ένωσης κάτω των 19 ετών (Εθνική Ελπίδων). Με τα χρώματα της Εθνικής Ελπίδων αγωνίστηκε 10 φορές, με την Ολυμπιακή ομάδα καθώς και με την εθνική Ανδρών περισσότερο από 15 φορές και στις δύο). Μάλιστα, η ποδοσφαιρική ομάδα με το Βασίλη Χατζηπαναγή στη σύνθεσή της είχε προκριθεί στην τελική φάση, στην οποία θα αγωνιζόταν σίγουρα ο Βάσια, αν φυσικά δεν προτιμούσε την Ελλάδα και τον Ηρακλή! Κι αυτό, γιατί δεν χρειάστηκε μεγάλο διάστημα, ώστε να γίνει ευρέως γνωστό το ταλέντο του, ακόμα και στην Ελλάδα.

Έτσι, παρά τα επαινετικά λόγια του τότε προπονητή της Σοβιετικής Ένωσης, Κωνσταντίν Μπέσκοφ, που είπε πως «το ποδοσφαιρικό επίπεδο του Χατζηπαναγής είναι κατά πολύ υψηλότερο, απ' αυτό της Ελλάδος» κι ενώ είχε χαρακτηριστεί ο δεύτερος μεγαλύτερος παίκτης μετά τον Όλεγκ Μπλαχίν, αποχαιρετά την Σοβιετική Ένωση το 1975 και τον Νοέμβριο του ίδιου χρόνου φτάνει στην Ελλάδα και τον υποδέχεται ο τότε πρόεδρος του Ηρακλή, Νίκος Ατματζίδης. Η μεταγραφή του στον Ηρακλή πέρασε από χίλια κύματα μέχρι να τελειώσει οριστικά και ο Βάσια έδωσε το πρώτο του επίσημο παιχνίδι στις 7 Δεκεμβρίου 1975 στο γήπεδο της Βέροιας με αντίπαλο τον Ατρόμητο Αθηνών καθώς το Καυταντζόγλειο Στάδιο ήταν τιμωρημένο. Το γήπεδο ήταν ασφυκτικά γεμάτο καθώς όλοι θέλανε να δουν από κοντά το νέο τους είδωλο. Από εκείνη την μέρα σε όποιο γήπεδο και να αγωνιζόταν δεν έπεφτε καρφίτσα.

Στις 28 Μαρτίου 1976, στο Καυταντζόγλειο Στάδιο ο Βάσια σκοράρει για πρώτη φορά με τη φανέλα του Ηρακλή (στο 69' με σουτ). Ο πρώτος τερματοφύλακας που μάζεψε τη μπάλα από τα δίχτυα του μετά από γκολ που πέτυχε ο Βασίλης Χατζηπαναγής ήταν ο Παναγιώτης Παντέλης. Στις 9 Ιουνίου 1976 οδήγησε τον «Γηραιό» στην κατάκτηση του μοναδικού τίτλου στην ιστορία του, του κυπέλλου Ελλάδας, στον αλησμόνητο τελικό με τον Ολυμπιακό (4-4 το σκορ, 6-5 στα πέναλτι).

Όλοι οι λάτρεις του ποδοσφαίρου μικροί και μεγάλοι ανεξάρτητα το ποια ομάδα

υποστήριζαν γέμιζαν κάθε γήπεδο για να δουν από κοντά τον «Θεό της μπάλλας», δημιουργήθηκαν Σύνδεσμοι Φίλων Βασίλη Χατζηπαναγή σχεδόν σε κάθε πόλη της Βόρειου Ελλάδας και όχι μόνο, ήταν μεγάλο επίτευγμα αυτό για τον Βάσια. Ο Χατζηπαναγής μάγευε και υπνώτιζε με τις περίτεχνες ενέργειές του, φιλάθλους και...αντιπάλους. Δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις, όπως εκμυστηρεύεται ο ίδιος Χατζηπαναγής, που οι αντίπαλοί του τού ζητούσαν να μην τους κάνει... ντρίμπλα, ώστε να μην ρεζιλευτούν!

Από την πρώτη στιγμή, οι μεγάλες ομάδες της Αθήνας προσπάθησαν να αποκτήσουν τον μεσοεπιθετικό του Ηρακλή, ωστόσο οι αυστηροί κανονισμοί και οι ρήτρες που υπήρχαν στα τότε συμβόλαια των παικτών, δεν επέτρεπαν «σπάσιμό» τους. Επιπλέον, οι φίλοι της ομάδας δεν θα άφηναν το είδωλό τους να φύγει, τον άνθρωπο που τους χάρισε τόσες μοναδικές στιγμές ποδοσφαιρικής ευφύιας. Στο εξωτερικό, η φήμη του εντυπωσιακού αυτού ποδοσφαιριστή είχε εξαπλωθεί. Ορισμένοι ξένοι σύλλογοι είχαν παρουσιαστεί να ενδιαφέρονται για την απόκτησή του, ωστόσο η μεγάλη μεταγραφή που δικαιούταν ο «Βάσια» δεν έγινε ποτέ. Παρά τις προτάσεις που υπήρχαν για την απόκτηση του Χατζηπαναγής, από μεγάλες ομάδες της Ευρώπης όπως η ιταλική Λάτσιο, η αγγλική Άρσεναλ, η γερμανική Στουτγκάρδη, η πορτογαλική Πόρτο, οι εκάστοτε διοικήσεις του Ηρακλή, φοβούμενες τις αντιδράσεις των φιλάθλων, δεν προχώρησαν στην παραχώρησή του.

Μεγάλο του παράπονο που δεν μπόρεσε να παίξει με την Εθνική Ελλάδος επειδή είχε συμμετοχές με την Εθνική της Σοβιετικής Ένωσης. Μοναδική συμμετοχή με το εθνόσημο στο στήθος για τον Βάσια ήταν σε ένα φιλικό στη Λεωφόρο Αλεξάνδρας με αντίπαλο την Πολωνία, στις 6 Μαΐου 1976. Σε εκείνο το παιχνίδι έκανε απίστευτα πράγματα, χόρευε πραγματικά μέσα στο γήπεδο και ο κόσμος δεν χόρταινε να παρακολουθεί. Για την ιστορία το παιχνίδι έληξε 1-0 με γκολ του Κούδα. Η μεγαλύτερη τιμή που του γίνεται ήταν η κλήση του στην Μικτή Κόσμου στις 22/6/1984 στην Νέα Υόρκη για το παιχνίδι με τον Κόσμο της Νέας Υόρκης. Με το νούμερο 13 στην πλάτη αγωνίστηκε για 36 λεπτά δίπλα σε μεγάλα ονόματα της εποχής, όπως Μπεκενμπάουερ, Κρολ, Μάγκατ, Σίλτον, Κίγκαν, Κέμπες, Σάντζες, Ροστό κ.ά. Στις 14 Δεκεμβρίου του 1999 καταγράφηκε η δεύτερη συμμετοχή του Βασίλη Χατζηπαναγής με την Εθνική Ελλάδας, όταν συμμετείχε σε φιλική αναμέτρηση προς τιμήν του με αντίπαλο την Γκάνα. Ο Βάσια έγινε διεθνής για δεύτερη φορά μετά από...23 χρόνια, 7 μήνες και 8 ημέρες! Οι χιλιάδες φίλαθλοι, μικροί και μεγάλοι, που βρέθηκαν εκείνη την ημέρα στο Καυταντζόγλειο Στάδιο

είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν τις μαγικές φιγούρες του Βασίλη! Η παρουσία του ήταν συμβολική (22' λεπτά) και αντικαταστάτης του ο Κώστας Φραντζέσκος. Προπονητής στο οριστικό αντίο του Βασίλη Χατζηπαναγή ήταν ο Βασίλης Δανιήλ.

Ο Βασίλης Χατζηπαναγής, εγκατέλειψε την ενεργό ποδοσφαιρική δράση, σε ηλικία 37 ετών, τον Οκτώβριο του 1991, στον αγώνα που διεξήχθη στο Καυταντζόγλειο για το Κύπελλο ΟΥΕΦΑ, μεταξύ του Ηρακλή και της ισπανικής Βαλένθια (0-0). Αυτή ήταν η πρώτη και η τελευταία συμμετοχή του «μάγου» της μπάλας, Βασίλη Χατζηπαναγή, σε ευρωπαϊκή διοργάνωση.

Ο Βασίλης Χατζηπαναγής εκλέχθηκε από ψηφοφορία που διενήργησε η ΕΠΟ το Νοέμβριο του 2003 ως ο καλύτερος Έλληνας ποδοσφαιριστής των τελευταίων πενήντα χρόνων, στο πλαίσιο του εορτασμού των 50 ετών της ΟΥΕΦΑ. Η αρχική κατεύθυνση της UEFA ήταν να πάρουν μέρος στην ψηφοφορία μόνον όσοι παίκτες είχαν δικαίωμα συμμετοχής στις Εθνικές ομάδες των χωρών τους, ωστόσο, κατόπιν σχετικών ερωτημάτων των φιλάθλων στο www.epo.gr, η ΕΠΟ απευθύνθηκε στην UEFA και η ευρωπαϊκή συνομοσπονδία, κατόπιν ελέγχου των αρμοδίων υπηρεσιών της, σε ό,τι αφορά τα κριτήρια συμμετοχής ενός ποδοσφαιριστή στην ψηφοφορία, αποφάνθηκε ότι ο Χατζηπαναγής συγκαταλέγεται μεταξύ των υποψηφίων.

Η αναγνώριση της προσφοράς του Βασίλη Χατζηπαναγή στο ελληνικό ποδόσφαιρο είναι καθολική. Το φιλοθεάμον κοινό τοποθετεί τον «Βάσια» μεταξύ των καλύτερων ποδοσφαιριστών που έχουν περάσει από τη χώρα μας, ενώ δεν διστάζει να τον βάλει και δίπλα στα «ιερά τέρατα» του παγκοσμίου ποδοσφαίρου, δηλαδή τον Βραζιλιάνο Πελέ και τον Αργεντινό Μαραντόνα.

Πηγές

sfpamak.gr | kontra.gr | geocities.com/athang2 | en.wikipedia.org